

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Пословни број Гжуз.3/21
Дана, 07.03.2021. године
Нови Сад

У ИМЕ НАРОДА!

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Споменке Драгаш, председника већа, Иване Стеванов и Милане Миличковић, чланова већа, у правној ствари **тужиље АА** из Суботице, улица Бајнатска број 49, коју заступа Ноеми Сабо, адвокат из Суботице, против **туженог ЈКП ПОГРЕБНО** из Суботице, Трг жртава фашизма број 1, чији је законски заступник директор Весна Прћић, а кога заступају Дражен Рацић, Немања Витомировић и Ђорђе Мркић, адвокати из Суботице, **ради заштите узбуњивача и накнаде штете**, одлучујући о жалби туженог против пресуде Вишег суда у Суботици број Пуз.1/21 од 21.09.2021. године, након одржане расправе пред другостепеним судом дана 07.03.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба туженог **се УСВАЈА**, па се пресуда Вишег суда у Суботици број Пуз.1/21 од 21.09.2021. године у побијаном усвајајућем делу и делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка **ПРЕИНАЧАВА** тако што се тужбени захтев да се утврди да је тужени према тужиљи, као узбуњивачу, предузео штетну радњу на тај начин што јој је отказан уговор о раду, чиме је престао њен радни однос код овог послодавца, а због извршеног узбуњивања; да се обавезе тужени да тужиљи због штетних радњи услед узбуњивања, накнади материјалну штету у износу једне месечне бруто зараде, коју је тужиља примала код туженог, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења; да се обавезе тужени да тужиљи због штетних радњи због узбуњивања накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа, као и због претрпљеног страха у укупном износу од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате, у року од 8 дана, под претњом извршења; да се обавезе тужени да о свом трошку објави ову пресуду у средствима јавног информисања и то у „Суботичким новинама“, „Хрватској ријечи“ и на интернет порталу „Суботица.цом“, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења, **ОДБИЈА**, те се обавезује тужиља да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 106.500,00 динара.

Обавезује се тужиља да туженом накнади трошкове жалбеног поступка у износу од 16.500,00 динара.

Образложење

Дана 30.12.2019. године тужиља је поднела тужбу против туженог ради заштите узбуњивача и накнаде штете, о којој је одлучено пресудом Вишег суда у Суботици број Пуз.1/19 од 20.01.2021. године.

Решењем Апелационог суда у Новом Саду број Гжуз.2/21 од 22.04.2021. године усвојена је жалба туженог, а пресуда Вишег суда у Суботици број Пуз.1/19 од 20.01.2021. године укинута у побијаном усвајајућем делу и делу којим је одлучено о трошковима парничног поступка и предмет враћен првостепеном суду на поновно одлучивање.

У поновљеном поступку, првостепени суд је дана 21.09.2021. године донео пресуду број Пуз.1/21 којом је тужбени захтев делимично усвојио, те утврдио да је тужени према тужили, као узбуњивачу, предузео штетну радњу на тај начин што јој је отказан уговор о раду, чиме је престао њен радни однос код овог послодавца, а због извршеног узбуњивања; обавезао туженог да тужили због штетних радњи услед узбуњивања накнади материјалну штету у износу једне месечне бруто зараде, коју је тужила примала код туженог, са законском затезном каматом од пресуђења до исплате као и да јој због штетних радњи због узбуњивања накнади нематеријалну штету за претрпљене душевне болове због повреде части и угледа и претрпљеног страха у укупном износу од 100.000,00 динара, са законском затезном каматом од пресуђења до коначне исплате, све у року од 8 дана, под претњом извршења; одбио је тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете преко досуђеног износа до тражених 300.000,00 динара са припадајућом законском затезном каматом; обавезао је туженог да о свом трошку објави ову пресуду у средствима јавног информисања и то у „Суботичким новинама“, „Хрватској ријечи“ и на интернет порталу „Суботица.цом“, у року од 8 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења и обавезао је туженог да тужили накнади трошкове овог парничног поступка у износу од 233.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, у року од 8 дана, под претњом принудног извршења.

Тужени је благовремено изјавио жалбу против усвајајућег дела наведене пресуде и дела којим је одлучено о трошковима парничног поступка, побијајући је из свих разлога прописаних одредбама члана 373 ЗПП-а. Предложио је да овај суд првостепену пресуду преиначи и одбије тужбени захтев, а тужилу обавезе на трошкове првостепеног и жалбеног поступка.

У одговору на жалбу туженог, тужила је све жалбене наводе оспорила.

Жалба је ОСНОВАНА.

Након што је размотрио списе предмета и испитао првостепену пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а и на правилну примену материјалног права, на основу одредбе члана 386 став 3 истог закона, овај суд налази да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а на коју је жалбом указано, те да је чињенично стање погрешно и непотпуно утврђено, што су разлози за укидање и враћање првостепеном суду на поновно суђење. Како је у овој правној ствари пресуда већ једанпут укинута, у смислу одредбе члана 383 став 4 ЗПП-а, другостепени суд је отворио главну расправу, одржао рочиште и донео одлуку у овој правној ствари.

На расправу пред другостепеним судом дана 07.03.2022. године приступили су тужила и њен пуномоћник, законски заступник туженог, пуномоћник туженог и сведок ББ, на ком рочишту је овај суд, на основу одредби чланова 384 и 385 ЗПП-а, спровео доказни поступак читањем анонимне кривичне пријаве упућене ВЈТ у Суботици 28.06.2018. године, упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду ЈКП Погребно Суботица од 26.12.2019. године, мишљења првостепене лекарске комисије Суботица од 09.09.2019. године, одштампаних страница са интернет портала Централизоване јавне набавке (странице 16 и 17), одштампане пословне електронске преписке између ВВ и тужиле од 02.07.2019. године, дописа АПВ Града Суботица, Градске управе, Секретаријата за комуналне послове, енергетику и саобраћај број IV-09-022-174/2019 од 01.07.2019. године, одштампане фотографије екрана тужилиног лаптоп рачунара од 04.01.2020. године, одштампане пословне електронске преписке између ГГ и тужиле од 01.07.2019. године, 02.07.2019.

године, 03.07.2019. године, потом између ДД и тужиље од 02.07.2019. године, између ЂЂ и тужиље од 06.07.2019. године, између ВВ и тужиље од 07.07.2019. године, 08.07.2019. године, 10.07.2019. године, 12.07.2019. године, 16.07.2019. године, између ГГ и тужиље од 16.07.2019. године, између тужиље и ЕЕ од 30.07.2019. године, тужиље и ЖЖ од 30.07.2019. године, те одштампане пословне електронске преписке између тужиље и ГГ од 31.12.2019. године, обрачун зараде за јул 2019. године део 2 (коначна исплата) ЈКП Погребно Суботица за тужиљу од 15.08.2019. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и ЖЖ поводом тужиљине молбе за годишњи одмор од 23.12.2019. године, одштампаног мејла са потврдом о плаћању упућеног тужиљи од стране 23.12.2019. године, фотокопије налога за пренос од 23.12.2019. године, фотокопије предрачуна број 1002 Специјалне болнице ... од 19.12.2019. године, захтева за коришћење годишњег одмора за 2019. годину од 31.12.2019. године, одговора на захтев за коришћење годишњег одмора за 2019. годину од 31.12.2019. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и ЖЖ од 06.01.2020. године, захтева за коришћење годишњег одмора за 2019. годину од 06.01.2020. године, одговора на захтев за коришћење годишњег одмора за 2019. годину од 06.01.2020. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и 33 од 17.09.2019. године и 30.09.2019. године, одштампане пословне електронске преписке коју је ЖЖ упутила запосленима, између осталих и тужиљи 02.10.2019. године са прилогом, одштампане пословне електронске преписке коју је тужиља упутила 33 и ЖЖ 02.10.2019. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и ЖЖ од 29.01.2018. године, решења о отказу уговора о раду ЈКП Погребно Суботица број 1-14 од 23.01.2020. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и 33 од 30.09.2019. године, између ЖЖ и запослених са прилозима од 02.10.2019. године, између тужиље и 33 од 17.09.2019. године и 02.10.2019. године, упозорења на постојање разлога за отказ уговора о раду ЈКП Погребно Суботица од 06.01.2020. године, анекса број 4 уговора о раду број 1-13 од 24.01.2011. године, број 1-84 од 04.05.2018. године, обавештења ЈКП Погребно Суботица број 1-55 од 30.04.2018. године, анекса брпј 3 уговора о раду број 1- 13 од 24.01.2011. године, број 1-96 од 29.06.2016. године, фотокопије извода са портала ЈКП Погребно Суботица од 08.03.2020. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и Весне ЖЖ од 23.11.2019. године и 25.11.2019. године, обрачуна зараде за јануар 2019. године део 2 од 14.02.2019. године, одштампане пословне електронске преписке између тужиље и ЖЖ од 23.11.2019, 26.11.2019, 27.11.2019. и 28.11.2019. године, потврде Специјалне болнице ... од 03.02.2020. године, Правилника о организацији и систематизацији послова у ЈКП Погребно Суботица од 19.04.2018. године са прилозима (страна 120-179), налога за ревизију Градоначелника Града Суботице од 29.04.2020. године, извештаја о извршеној ревизији система-пословање ЈКП Погребно Суботица-подсистем-финансијско пословање предузећа у 2019. години од 09.07.2020. године, фотокопије преписке са друштвених мрежа (страна 212 списа), допуне кривичне пријаве поднете ВЈТ у Суботици 30.12.2019. године, налаза и мишљења сталног судског вештака спец. неуропсихијатрије др Наде Васковић Маравић од 08.09.2021. године, записника о саслушању тужиље, законског заступника туженог ... и сведока ИИ на рочишту 01.09.2020. године, записника о саслушању тужиље на рочишту 30.09.2020. године, записника о саслушању тужиље и законског заступника туженог ... на рочишту 16.06.2021. године, записника о саслушању сведока ЈЈ на рочишту 13.07.2021. године, записника о саслушању вештака спец. неуропсихијатрије др Наде Васковић Маравић на рочишту 21.09.2021. године, те саслушањем тужиље АА, законског заступника туженог ... и сведока ЈЈ. На основу спроведеног доказног поступка, те савесне и брижљиве оцене изведених доказа, у смислу одредбе члана 8 ЗПП-а, овај суд је утврдио следеће **чињенично стање:**

Тужиља АА је била запослена код туженог ЈКП Погребно из Суботице у периоду од јануара 2010. године до јануара 2020. године, на радном месту Током 2011. године, тужени је проширио своју делатност, тако што је почео да продаје погребну опрему и да организује и пружа услуге превоза и церемонијала сахрана, у коју сврху је од приватног предузећа ...

преузео програм за прављење рачуна, који је касније допуњен и унапређен. Тужени је по новом програму издавао легалне рачуне за робу и за извршене комуналне услуге. Поред новог програма, у систему компјутера код туженог је остао и стари програм, који се више није користио. Међутим, КК, у то време запослен код туженог, издавао је рачуне грађанима из раније коришћеног програма и то углавном код оних корисника код којих није било рефундације од РФ ПИО за извршене погребне услуге.

Тужила је више пута била члан комисије за попис робе у вези са чим су се понекад јављали проблеми, будући да се попис врши са стањем на дан 31. децембар, а обавља се некад 31. децембра, некад 1. јануара наредне године, па се у тим ситуацијама одбијало оно што је продато 1. јануара. Једне године се десило да се утврдио мањак, а како се не би покретао поступак утврђивања одговорности за настали мањак, радници из продавнице погребне опреме су се обавезали да ће га надокнадити. Када је 2014. године била ..., тужила је утврдила да постоји мањак од око 100.000,00 динара, што је констатовала у записнику који је предат директорици и надзорном одбору. Ове информације, иако је за њих сазнала још током 2014. године, први пут је пријавила у фебруару 2018. године, прво усменим, а потом у јуну исте године и писаним путем.

Наиме, у фебруару 2018. године тужила је Одсеку за сузбијање привредног криминала ПУ Суботица, МУП Републике Србије, конкретно полицијском инспектору ЈЈ, пријавила уочене неправилности у раду туженог у вези са начином коришћења програма за издавање рачуна, тј. да су се грађанима издавали рачуни за услуге и из старог програма, да се наплаћују погребне услуге корисницима код којих није било рефундације од РФ ПИО за извршене погребне услуге, да се новац плаћа у готовини и да се не уплаћује на рачун туженог, те је доставила и имена странака које су добиле такве рачуне. Том приликом, тужила је инсистирала да пријава остане анонимна, како не би имала проблеме на послу, што је полицијски инспектор ЈЈ поштовао и никоме није помињао њено име. Ради прикупљања потребних информација, полицијски инспектор ЈЈ обавио је разговор са једним човеком који је био корисник услуга туженог. О наведеном није разговарао са запосленима код туженог, нити са ... туженог, ЖЖ. У априлу 2018. године полицијски инспектор ЈЈ је предмет проследио другој организационој јединици МУП-а, Одељењу за борбу против корупције. Након тога, тужила је 28.06.2018. године поднела анонимну кривичну пријаву Вишем јавном тужилаштву у Суботици против ... туженог ЖЖ и ... код туженог КК, а у августу исте године поднела је анонимну пријаву и Државној ревизорској институцији.

У анонимној кривичној пријави од 26.06.2018. године против ЖЖ, ... ЈКП Погребно Суботица и КК, ... у ЈКП „Погребно“ Суботица, тужила је, између осталог, изнела информацију да код туженог постоје два легална и један нелегални програм за издавање рачуна, те да нелегални програм користи КК за издавање лажних рачуна за продату робу и услуге, те да постоји основана сумња да се новац наплаћен по лажном рачуну предаје ... ЖЖ, да су се услови за утврђивање начина на који се врши крађа у предузећу стекли тек у 2017. години, да је приликом годишњег пописа робе 31.12.2014. године утврђен мањак робе у магацину туђе робе (на консигнацији) и робе туженог на залихама од око 100.000,00 динара без ПДВ-а за ковчеге и крстове, да је такав попис усвојен од стране Надзорног одбора и одлучено да се тај износ скида са плате КК, без претходне провере како је дошло до нестанка робе, те да је 03.04.2018. године ... туженог ЖЖ позвала КК да изађу испред фирме, где му је шетајући „горе-доле“, пренела неке информације, након чега је он ушао у своју канцеларију како би „очистио“ своју фиоку од лажних рачуна, ставио их у кесу и однео у канцеларију ЖЖ, те да сматра да је на овај начин, у периоду од пар година, КК издао више стотина рачуна, те да је на тај начин прибављена корист за више од 20.000.000,00 динара. У пријави је наведено и да ће, у случају да ЖЖ и КК сазнају да се врши истрага о њиховом раду, ЖЖ

вршити истрагу како би сазнала ко их је пријавио, те да су обоје спремни на све, што су запослени и због безазлених случајева осетили на својој кожи.

Тужилџа је приметила да је у априлу 2018. године директорица туженог драстично променила понашање према њој, тако што је одбијала комуникацију, отежавала јој рад, подсмевала се и покушавала је да је понизи пред другима. Остали запослени код туженог такође су променили однос према тужилџи, тако што су престали да је поздрављају, игнорисали су је и отежавали извршење њених радних обавеза. Тужилџа је искључена из припремања извештаја надзорном одбору, а све налоге је добијала преко ... ВВ. Иначе, тужилџа је код туженог била лице које је по систематизацији задужено за Информације о овим дешавањима код туженог тужилџа није пријавила Градској управи, јер је сматрала да је ... ЖЖ повезана са Градском управом, члановима Надзорног одбора и запосленима у Секретаријату за комуналне делатности Града Суботице.

У априлу 2019. године, инспектор ЛЛ обавио је разговор са ЖЖ, од које је затражио да му достави све финансијске трансакције за март, април и мај 2018. године, што је она и учинила. Инспектор ЛЛ је директорици туженог саопштио да је истрагом утврђено да се услуга коришћење расхладне коморе наплаћује, а да се новац од те услуге не уплаћује на рачун предузећа, предочивши јој рачуне број 497 и 500 који су издати без фискалних рачуна, указујући да је тај новац неко из продавнице задржао. Поводом овог случаја саслушан је радник туженог КК, који је признао да је издавао рачуне из раније коришћеног програма, код оних корисника код којих није било поврата новца, односно рефундације од РФ ПИО за извршене комуналне погребне услуге. Против КК није био вођен дисциплински поступак, нити му је дат отказ, из разлога што је сам поднео захтев за споразумни отказ радног односа, након чега је августа 2019. године престао да ради код туженог.

Током 2019. године тужилџа је имала проблема у вези са кичмом, због чега је била на боловању у периоду 01.07.2019 -31.07.2019. године и 05.08.2019 - 16.08.2019. године. Када се вратила на посао, била је видно препланула, те је тужени, као послодавац, у том смислу примио бројне усмене примедбе запослених, да су поједини запослени повлашћени јер користе боловање за одлазак на летовање. Тим поводом, тужени је спровео одређене радње у циљу прикупљања информација од РФ за здравствено осигурање, Филијале Суботица и Првостепенe лекарске комисије РФ за здравствено осигурање, Филијале за севернобачки округ добио обавештење да је изабрани лекар тужилџи оправдано отворио боловање од 01.07.2019. године до 31.07.2019. године, као и од 05.08.2019. године до 16.08.2019. године, да је боловање тужилџе од 05.08.2019. до 19.08.2019. године везано са боловањем од 01.07.2019. године до 31.07.2019. године, јер је прошло мање од 6 дана између та два боловања, а да за време привремене спречености за рад није дозвољено напуштање места боравка од стране осигураника и сходно томе од стране стручно медицинских органа РФЗО није дата никаква дозвола за напуштање места пребивалишта, нити је медицински орган утврдио потребу бањског, нити другог лечења, нити замену таквих третмана. Након добијања ових информација, тужени је тужилџи упутио упозорење од 26.12.2019. године, којим ју је обавестио да постоје услови за отказ уговора о раду због чињења повреда радне обавезе- злоупотреба права на одсуство због привремене спречености на рад. Из садржине наведеног упозорења, осим наведеног, између осталог, произилази да је током месеца априла 2019. године овде тужилџа најавила да ће годишњи одмор, ради породичног летовања у Грчкој, користити у трајању од 12 радних дана и то почев од 16.07.2019. године, с тим да на пут креће 18.07.2019. године и враћа се 30.07.2019. године, те да би се на рад јавила 01.08.2019. године, те да је почетком јула 2019. године код туженог за примљена потврда о наступању привремене спречености за рад овде тужилџе у смислу прописа о здравственом осигурању, почев од 01.07.2019. године, при чему је уписано очекивано трајање такве врсте спречености за рад-до даљњег. Наведено је да послодавац није обраћао пажњу на чињеницу да овде

тужиља није пријавила да јој је боловање затворено ради одласка на летовање, него је та чињеница, иако најављивана изјавама овде тужиље, постала очигледна након доласка на посао тужиље дана 01.08.2018. године, видно преплануле након доласка са летовања. Послодавац је посебно ценио чињеницу да је поступајући неуролог овде тужиљи својим налазом од 10.07.2019. године дао терапију, препоручио мировање и рехабилитациони третман заказао за месец август 2019. године, те одласком на путовање овде тужиља није поштовала препоручено мировање. Истим упозорењем, оставио је тужиљи рок од 8 дана да се изјасни о наводима из упозорења.

Дописом од 31.12.2019. године, тужиља је затражила да јој се одобри коришћење годишњег одмора за 2019. годину у периоду 03.01.2020-24.01.2020. године, на који јој је одговорено дописом туженог од 31.12.2019. године, којим је обавештена да се не може удовољити њеном захтеву да јој се одобри коришћење годишњег одмора у траженом периоду, јер постоји потреба за радом на пословима на којима је распоређена.

Дана 23.01.2020. године тужени је тужиљи отказао уговор о раду због учињених повреда радне обавезе и непоштовања радне дисциплине, злоупотребе права на одсуство због привремене спречености за рад и несавесног или немарног извршавања радног задатка. У образложењу отказа уговора о раду, наведено је да су се у раду тужиље стекли услови за утврђивање повреде радне обавезе због непоштовања радне дисциплине, јер је приликом привремене спречености за рад, односно коришћења боловања, боравила више дана на одмору-летовању са породицом ван територије Републике Србије без дозволе стручно медицинских органа РФЗО да напусти место пребивалишта, што је и признала у изјашњењу од 03.01.2020. године, потврдивши да није затражила дозволу за напуштање места боравка током коришћења боловања. Поред тога, наведено је да су се у раду тужиље стекли услови за утврђивање повреде радне обавезе због несавесног и немарног извршавања радних обавеза уговорених уговором о раду, на тај начин што је описом послова на пословима на које је била распоређена, била дужна да обавља посао израде и ажурирања ... у складу са одредбама члана 39 Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, најмање једанпут годишње, при чему је неспорно да је последње израђен, односно ажуриран ... послодавца који је објављен на интернет страници предузећа 2016. године, чије ажурирање након тога више није урађено.

Тужиља је емоционално осетљива личност, захтевна, одговорна, прихваћених моралних норми и стандарда. Код ње су присутни знаци анксиозности настали у склопу понављаних стресних и трауматских догађаја. Услед дешавања на радном месту током протеклих година, код тужиље је дошло до вегетативне дисфункције и појаве соматских сметњи (хипертензије), а пренадраженост вегетативног нервног система довела је до појаве несанице, болних сензација у пределу стомака, мучнине, напетости, благог тремора. До наведених поремећаја не би дошло без деловања стресова на радном месту. Због наведеног, тужиља је трпела душевне болове због повреде угледа и части, достојанства и права личности, који су током шест месеци од времена када су сазнали на послу да је она поднела кривичну пријаву били високог интензитета, након чега су све до престанка радног односа били средњег интензитета. Душевне патње даље се ублажавају до нивоа средњег и блажег интензитета до времена кад је засновала нови радни однос, када се смањују на ниво благог интензитета. Тужиља сада трпи душевне патње слабијег интензитета, уз повремено појачавање на средњи ниво током учествовања у судском поступку и које ће трајати до коначног решења актуелног поступка.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно, свих доказа као целине и на основу резултата целокупног поступка, сагласно одредбама чланова 7 и 8 ЗПП-а.

Писмену документацију приложу списима предмета, суд је ценио и прихватио као веродостојну, посебно ценећи чињеницу да је парничне странке нису оспоравале.

Исказ тужиље АА суд је ценио и прихватио у погледу чињеница битних за пресуђење, а пре свега у делу тврдње да је да је први пут сазнала за информације о дешавањима у предузећу (због којих је поднела кривичну пријаву) током 2014. године, а да је наведене информације први пут пријавила у фебруару 2018. године, усменим путем, а након тога у јуну исте године писаним путем. У том делу њен исказ је поткрепљен писаном документацијом као и исказом сведока ЈЈ. Суд је прихватио исказ тужиље и у делу у ком је навела да су се након подношења кривичне пријаве, директорица туженог и остали запослени почели другачије да се понашају према њој, јер је у питању субјективан осећај тужиље, који може, али не мора да буде последица објективних околности. Дакле, овај суд прихвата да је након што је поднела кривичну пријаву, понашање колектива према њој тужиља доживљавала као негативно, што потврђује и налаз и мишљење сталног судског вештака спец. неуропсихијатрије др Наде Васковић Маравић. Суд не прихвата исказ тужиље у делу тврдње да је отказ уговора о раду уследио искључиво као последица подношење кривичне пријаве, будући да из садржине решења о отказу уговора о раду од 23.01.2020. године произилази да је исти последица пре свега злоупотребе права на одсуство због привремене спречености за рад, при чему тужиља и сама потврђује да је за време боловања отишла на одмор у Грчку.

Исказ ЖЖ, овај суд је ценио и делимично прихватио. прихватио у делу тврдње да никада није разговарала са сведоком ЈЈ, јер је то и поменути сведок потврдио. Међутим, суд није прихватио исказ ЖЖ у делу у ком је навела да је први пут сазнала за пријаву од инспектора ЈЈ у априлу 2019. године, те да све до подношења тужбе није знала да је тужиља подносилац пријаве, с обзиром да је у том делу исказ супротан делу исказа у ком је навела да је тачно да је једном приликом разговарала са тужиљом о пријави, за коју је чула од ВВ да тужиља жели да поднесе против предузећа, као и да је тужиља о томе причала са возачима за време пописа и да је на тај начин та информација и дошла до ње. Осим тога, чињенице да је као један од разлога за отказ уговора о раду био тај да тужиља није ажурирала информатор ... од 2016. године, што јој се ставило на терет тек после неколико година, указују да је тужиља након подношења кривичне пријаве, заиста била подвргнута већој контроли надређеног.

Овај суд је у целости прихватио исказ сведока ЈЈ као објективан и непристрасан, а који је посведочио о томе да је као полицијски инспектор разговарао са тужиљом поводом кривичне пријаве коју је поднела против туженог, као и о томе да је тужиља инсистирала да пријава буде анонимна, што је он поштовао.

Исказ сведока ИИ овај суд је ценио као ирелевантан за пресуђење, с обзиром да се исти изјаснио да нема никаквих сазнања о било каквим неправилностима у фирми, да не зна да ли је тужиља имала сазнања о томе и не зна зашто је она добила отказ.

Суд је у целости прихватио налаз и мишљење и исказ сталног судског вештака спец. неуропсихијатрије др Наде Васковић Маравић од 08.09.20201. године на основу ког је утврдио постојање, интензитет и појавну динамику душевних болова које је тужиља трпела, као и узроке који су довели до њих. Овај суд налази да је вештак у свему одговорио на задатак вештачења, као и на све примедбе туженог, док, с друге стране, тужени није са успехом оспорио налаз вештака, нити је предложио контролно вештачење, у смислу члана 271 став 2 и 4 ЗПП-а.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, овај суд налази да је жалба туженог основана, те да нема места усвајању тужбеног захтева.

Чињеница да је Одсеку за сузбијање привредног криминала ПУ Суботица, МУП Републике Србије, тужила пријавила нерегуларности у раду туженог, које се огледају у томе да се грађанима издају рачуни за услуге из старог програма, да се наплаћују погребне услуге корисницима код којих није било рефундације од РФ ПИО за извршене погребне услуге, да се новац плаћа у готовини и да се не уплаћује на рачун туженог, указује да би такаво њен поступак могао да се дефинише као узбуњивање, у смислу одредбе члана 2 став 1 тачка 1 Закона о заштити узбуњивача („Службени гласник РС“, број 128/2014 од 26.11.2014. године, ступио на снагу 04.12.2014, а примењује се од 05.06.2015. године), који прописује да је „узбуњивање“ откривање информације о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера, те да би она била „узбуњивач“, тј. физичко лице које изврши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву, како је то прописано тачком 2 истог члана. Поменто указује да би се радило о спољашњем узбуњивању, у смислу одредбе члана 12 став 3 и члана 18 Закона о заштити узбуњивача, при чему чињеница да је тужила поднела анонимну кривичну пријаву, не би утицала на њен статус узбуњивача, имајући у виду да је одредбама члана 13 став 3 Закона о заштити узбуњивача, прописано да су послодавац и овлашћени орган дужни да поступају и по анонимним обавештењима у вези са информацијом, у оквиру својих овлашћења.

Међутим, сходно одредби члана 5 Закона о заштити узбуњивача, узбуњивач има право на заштиту у складу са законом ако: 1) изврши узбуњивање код послодавца, овлашћеног органа или јавности на начин прописан законом; 2) открије информацију из члана 2 тачка 1 овог закона (у даљем тексту: информација) у року од једне године од дана сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, а најкасније у року од десет година од дана извршења те радње; 3) би у тренутку узбуњивања, на основу расположивих података, у истинитост информације, поверовало лице са просечним знањем и искуством као и узбуњивач. Дакле, да би суд обезбедио заштиту узбуњивачу од штетних последица узбуњивања, потребно је да кумулативно буду испуњени наведени законски услови.

Тужила је у овом поступку као информацију у смислу члана 2 тачка 1 Закона о заштити узбуњивача навела радње које су обухваћене и њеном кривичном пријавом-прибављање противправне новчане користи туженог кроз издавање лажних рачуна и радње у вези са настанком мањка робе у магацину. Како је у овом поступку несумњиво утврђено, по тврдњи саме тужиле, да је информације о наведеном кршењу прописа од стране туженог сазнала 2014. године, а да је исте открила први пут овлашћеном органу тек у фебруару 2018. године (на који начин би према одредби члана 18 став 1 Закона о заштити узбуњивача започео поступак спољашњег узбуњивања), дакле, четири године након сазнања за извршену радњу због које врши узбуњивање, произилази да у конкретном случају нису испуњени сви услови за остваривање права на заштиту узбуњивача, конкретно услов прописан одредбом члана 5 став 1 тачка 2 Закона о заштити узбуњивача. Стога тужила није стекла право на заштиту у складу са овим законом, те се не може удовољити њеном тужбеном захтеву.

Преиначење усвајајућег дела првостепене пресуде утицало је на одлуку о трошковима парнице, који су такође преиначени, на основу члана 165 став 2 ЗПП-а. С обзиром да је тужбени захтев одбијен, овај суд је обавезао тужилу, као странку која је у целини изгубила парницу, да туженом накнади трошкове спора, на основу члана 153 став 1 у вези са чланом 154 и 163 ЗПП-а, у складу са Тарифним бројем 13 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, у укупном износу од 106.500,00 динара, који обухватају трошкове на име:

разматрања списа у износу од 4.500,00 динара (у складу са Тарифним бројем 79 став 1), састава одговора на тужбу (12.02.2020. године) у износу од 9.000,00 динара, приступа на шест одржаних рочишта (12.03.2020, 30.09.2020, 20.01.2021, 16.06.2021, 13.07.2021, 21.09.2021. године) у износима од по 10.500,00 динара и на једно рочиште са започетим следећим сатом (01.09.2020. године) у износу од 12.000,00 динара и састав жалбе (19.03.2021. године) у износу од 18.000,00 динара. Овај суд туженом није досудио тражене трошкове на име састава поднесака од 15.04.2020. и 29.10.2020. године, јер исти нису били потребни ради вођења парнице, у смислу члана 154 став 1 ЗПП-а, с обзиром да се у њима тужени изјашњавао о поднесцима тужиле, износећи своје правно становиште, без постављања доказних предлога. Такође, туженом нису досуђени тражени трошкови за састав поднеска од 17.09.2021. године, јер је исти поднет неблаговремено, у смислу члана 98 став 5 ЗПП-а (којим је прописано да се писани поднесци подносе искључиво изван рочишта и то најкасније 15 дана пре дана одржавања рочишта), тј. свега три дана пре рочишта одржаног 21.09.2021. године, а на ком рочишту је тај поднесак уручен пуномоћнику тужиле, а главна расправа закључена. Туженом није досуђена накнада на име тражених судских такси, јер их није определио по врсти и висини, како то налаже одредба члана 163 став 2 ЗПП-а.

Имајући у виду да је тужени у целости успео са жалбом, овај суд је обавезао тужилу да му накнади трошкове жалбеног поступка у укупном износу од 16.500,00 динара, који обухватају накнаду на име приступа на једно одложено рочиште расправе пред другостепеним судом (24.01.2022. године) у износу од 6.000,00 динара и на једно одржано рочиште расправе пред другостепеним судом (07.03.2022. године) у износу од 10.500,00 динара.

На основу изнетог, применом одредбе члана 394 став 1 тачка 1 ЗПП-а, одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

Споменка Драгаш с.р.

ЗТО: